

De onderbouwing van de beperking van de onderwijsparticipatie blijkt uit het VO Aanmeldformulier Amsterdam 2009-2010, niet ouder dan een half jaar, plus diagnostische onderbouwing door middel van rapportage, niet ouder dan een jaar, door een diagnostisch geschoolde orthopedagoog/psycholoog. De rapportage die de beperking in de onderwijsparticipatie vaststelt is op basis van minimaal een van de door de COTAN als voldoende beoordeeld testinstrument.

Een beperking in de onderwijsparticipatie moet blijken uit twee van de volgende vijf onderdelen;

- leerachterstanden die niet zijn toe te schrijven aan beperkt niveau van cognitief functioneren; onderbouwing vanuit LVS;
- ernstige tekortkomingen in verband met het gedrag, VISEON, SVL, AVL voor motivatie, taakgerichtheid en werkhouding; VvGK, TRF, YSR, VSV voor aandachtstekort en impulsiviteit;
- ernstige problemen in de interactie met onderwijsgevend personeel; VvGK, TRF, NPV-j;
- ernstig storend gedrag in het onderwijsleerproces van medeleerlingen; SEV, TRF, VvGK, BDHI-Dutch;
- extreem agressief gedrag (fysiek als verbaal geweld) of extreem impulsief gedrag (op basis van psychodiagnostisch onderzoek dat betrekking heeft op het stoorniscriterium) waarbij de genoemde problemen manifest zijn gedurende ten minste een jaar, zich niet beperken tot een bepaalde situatie en weinig of niet worden beïnvloed door op de problemen gerichte aanpak en afspraken.

Hieronder vindt u vier voorbeelden (*good practices*) van omschrijvingen die beperking onderwijsparticipatie aantonen, gericht op verschillende probleemgebieden: ADHD, ADD en dyslexie, PDD-NOS en NLD, en angst. U kunt deze voorbeelden benutten om een idee te krijgen van hoe de beperking te omschrijven, u *hoeft* ze niet letterlijk te volgen. Deze *good practices* worden u aangeboden door het Samenwerkingsverband Amsterdam.

1. OMSCHRIJVING BEPERKING ONDERWIJSPARTICIPATIE: ADHD

Betreft: Onderwijsparticipatie

Leerling: S.

Geb. datum: --.--.1993

Criterium

Gedragsproblemen die zich integraal manifesteren op school.

Onderzoeksmiddelen

1. TRF, 2001. Functioneren van het kind zoals het door de mentor is gerapporteerd.
2. YSR, 2001. Functioneren van het kind zoals door het kind zelf gerapporteerd.
3. CBCL, 2001. Functioneren van het kind zoals door de ouders is gerapporteerd.

1. TRF (Gedragsvragenlijst voor kinderen van 4-18 jaar)

Meetpretentie: Functioneren van het kind zoals door de mentor is gerapporteerd.

Informatie leerkracht: de vragenlijst is ingevuld door de mentor van S. op 25-05-2009.

Totaal gedrag

Internaliserend gedrag	13	64	klinisch gebied
Externaliserend gedrag	59	92	klinisch gebied
Totaal	120	77	klinisch gebied

2. YSR (Gedragsvragenlijst voor kinderen van 4-18 jaar)

Meetpretentie: Functioneren van het kind zoals door het kind zelf is gerapporteerd.

Informatie kind: de vragenlijst is ingevuld door S. op 27-05-2009.

Totaal gedrag

Internaliserend gedrag	2	39	normale range
Externaliserend gedrag	17	61	grens gebied
Totaal	28	49	normale range

3. CBCL (Gedragsvragenlijst voor kinderen van 4-18 jaar)

Meetpretentie: Functioneren van het kind zoals door de ouders is gerapporteerd.

Informatie ouders: de vragenlijst is ingevuld door de ouders van S. op 11-05-2009.

Totaal gedrag

Internaliserend gedrag	14	65	klinisch gebied
Externaliserend gedrag	46	81	klinisch gebied
Totaal	94	74	klinisch gebied

De mentor heeft de TRF ingevuld uitgaande van het beeld dat S. de laatste periode biedt. Hij signaleert op verschillende aspecten gedragssymptomen (hyperactiviteit, grensoverschrijdend gedrag en agressief gedrag) welke als totaal in het klinische gebied vallen. Sociale problemen vallen in het grensgebied. De mentor geeft aan dat S. conflicten opzoekt, de les vaak verstoort, een matige concentratie heeft, spijbelt en zijn eigen regels stelt. De manier waarop S. docenten benadert, leidt daarom vaak tot conflicten en leidt tot onvoldoende schoolprestaties.

De ouders van S. signaleren op vier aspecten problemen die in het klinische gebied vallen (angst/depressiviteit, aandachtsproblemen, grensoverschrijdend gedrag en agressief gedrag). Sociale problemen vallen in het grensgebied. Ouders maken zich zorgen om het destructieve beeld dat hun zoon laat zien door zijn gedrag.

S. zelf signaleert geen problemen die in het klinische gebied vallen. Grensoverschrijdend gedrag plaatst hij zelf wel in het grensgebied. Wat betreft zijn schoolwerk zegt S. dat hij zich slecht kan concentreren en dat hij slecht presteert. Hij geeft aan snel afgeleid te zijn en onvoldoende op te letten.

S. heeft ADHD (gediagnosticeerd). Op school zorgt het gedrag dat daar bij hoort, voor problemen, hetgeen hem beperkt in de onderwijsparticipatie. Daarnaast vertoont S. grensoverschrijdend gedrag en heeft hij duidelijke tekortkomingen t.a.v. zijn concentratie en sociale vaardigheden, hetgeen van invloed is op zijn schoolresultaten. Zijn schoolresultaten zijn momenteel dan ook veel lager dan verwacht zou mogen worden. De verwachting is dat hij dit jaar zal doubleren.

De sociale vaardigheden van S. kunnen omschreven worden als 'sociaal onhandig'. Hij heeft hierdoor onnodig vaak een conflict. Deze problematiek is langer dan een jaar aantoonbaar en ondanks ingezette hulp en ondersteuning (GGZ-buiten Amstel, begeleiding op school, ADHD-pubergroep) is hier geen

verandering in gekomen. School (TRF en verslaglegging in het onderwijskundig rapport), ouders (CBCL) en ook S. zelf erkennen de problematiek en geven de noodzaak aan van specifieke begeleiding. Vandaar dat wordt geadviseerd een rugzak voor cluster 4 aan te vragen.

Naam
Orthopedagoog/psycholoog
(registratie)

2. OMSCHRIJVING BEPERKING ONDERWIJSPARTICIPATIE: ADD EN DYSLEXIE

Betreft: Onderwijsparticipatie

Leerling: T.

Geb. datum: --.--.1995

Criterion

Gedragsproblemen die zich integraal manifesteren op school.

Onderzoeksmiddelen

1. TRF, 2001. Functioneren van het kind zoals het door de mentor is gerapporteerd.
2. YSR, 2001. Functioneren van het kind zoals door het kind zelf gerapporteerd.

1. TRF (Gedragsvragenlijst voor kinderen van 4-18 jaar)

Meetpretentie: Functioneren van het kind zoals door de leerkracht is gerapporteerd.

Informatie leerkracht: de vragenlijst is ingevuld door de mentor van T. op 21-05-2009.

Schalen	standaardscores	T-score	omschrijving
Angstig/depressief	11	71	klinisch gebied
Teruggetrokken gedrag	9	68	grens gebied
Lichamelijke klachten	-	< 50	normale range
Sociale problemen	8	69	grens gebied
Denk problemen	-	< 50	normale range
Aandachtsproblemen	14	55	normale range
Grensoverschrijdend gedrag	-	< 50	normale range
Agressief gedrag	2	54	normale range
Totaal gedrag			
Internaliserend gedrag	20	70	klinisch gebied
Externaliserend gedrag	2	50	normale range
Totaal	49	61	grens gebied

2. YSR (Gedragsvragenlijst voor kinderen van 6-18 jaar)

Meetpretentie: Functioneren van het kind zoals door T. zelf is gerapporteerd.

Informatie kind: de vragenlijst is ingevuld door T. op 27-04-2009.

Schalen	standaardscores	T-score	omschrijving
Angstig/depressief	10	67	grens gebied
Teruggetrokken gedrag	8	68	grens gebied

Lichamelijke klachten	5	62	grens gebied
Sociale problemen	7	63	grens gebied
Denk problemen	6	60	normale range
Aandachtsproblemen	13	77	klinisch gebied
Grensoverschrijdend gedrag	4	52	normale range
Agressief gedrag	10	60	normale range
Totaal gedrag			
Internaliserend gedrag	23	63	grens gebied
Externaliserend gedrag	14	57	normale range
Totaal	68	63	grens gebied

De mentor heeft de TRF ingevuld uitgaande van het beeld dat T. de laatste periode biedt. Hij signaleert op één aspect gedragssymptomen (angstig depressief) welke als totaal in het klinische gebied valt en op twee aspecten problemen die in het grens gebied vallen (teruggetrokken gedrag en sociale problemen). Er is sprake van internaliserende problematiek.

De mentor geeft aan dat T. veel moeite heeft zijn schoolwerk te plannen en dat zijn werktempo laag ligt. Tijdens de lessen toont T. timide en teruggetrokken gedrag en presteert onder zijn niveau. T. is zeer gemotiveerd, maar blijft (door de combinatie van ADD en dyslexie) problemen ondervinden. Zijn pogingen hebben m.b.t. zijn schoolwerk nog weinig resultaat opgeleverd.

T. zelf signaleert op vier aspecten problemen die als totaal in het grens gebied vallen en een aspect (aandachtsproblemen) dat in het klinische gebied valt. T. geeft o.a. snel afgeleid te zijn. Wat betreft zijn schoolwerk zegt T. dat hij zich slecht kan concentreren, dat hij moeite heeft met lezen en schrijven en erg bang is hiermee gepest te worden.

T. heeft ADD en dyslexie (gediagnosticeerd). De combinatie en hevigheid van beide stoornissen, geeft bij T. problemen (vooral internaliserend), hetgeen hem beperkt in de onderwijsparticipatie. Zijn schoolresultaten zijn momenteel ook veel lager dan verwacht zou mogen worden van een jongen met zijn cognitieve capaciteiten. De sociale interactie van T. is matig en hij is weinig weerbaar. T. neemt dan ook weinig initiatief en trekt zich terug waardoor hij in een sociaal isolement dreigt te raken.

Deze problematiek is langer dan een jaar aantoonbaar en ondanks ingezette hulp en ondersteuning (Bascule, extra begeleiding op school, taalklas, switch, maatschappelijk werk) is hier geen verandering in gekomen. Zowel school (TRF en verslaglegging in het onderwijskundig rapport) als T. zelf (YSR) erkennen de problematiek en geven de noodzaak aan van specifieke begeleiding. Vandaar dat wordt geadviseerd een rugzak voor cluster 4 aan te vragen.

Naam
Orthopedagoog/psycholoog
(registratie)

3. OMSCHRIJVING BEPERKING ONDERWIJSPARTICIPATIE: PDD-NOS EN NLD

Betreft: Onderwijsparticipatie

Leerling: J.

Geb. datum: --.--. 1994

Criterium

Gedragsproblemen die zich integraal manifesteren op school.

Onderzoeksmiddelen

1. TRF, 2001. Functioneren van het kind zoals het door school is gerapporteerd.
2. CBCL, 2001. Functioneren van het kind zoals het door de ouders is gerapporteerd.
3. YSR, 2001. Functioneren van het kind zoals door het kind zelf gerapporteerd.

1. TRF (Gedragsvragenlijst voor kinderen van 4-18 jaar)

Meetpretentie: Functioneren van het kind zoals door school is gerapporteerd.

Informatie zorgcoördinator: de vragenlijst is ingevuld door de zorgcoördinator van J. op 17-02-2009.

Schalen	standaardscores	T-score	omschrijving
Affectieve problemen	9	73	klinisch gebied
Angst problemen	5	70	klinisch gebied
Lichamelijke klachten	-	< 50	normale range
Aandachtsproblemen	11	64	normale range
Oppositieel gedrag	6	69	grens gebied
Normafwijkend gedrag	7	67	grens gebied

2. CBCL (Gedragsvragenlijst voor kinderen van 6-18 jaar)

Meetpretentie: Functioneren van het kind zoals door de ouders is gerapporteerd.

Informatie ouders: de vragenlijst is ingevuld door de moeder van J. op 16-02-2009.

Schalen	standaardscores	T-score	omschrijving
Affectieve problemen	7	67	grens gebied
Angst problemen	8	73	klinisch gebied
Lichamelijke klachten	1	54	normale range
Aandachtsproblemen	7	66	grens gebied
Oppositieel gedrag	8	71	klinisch gebied
Normafwijkend gedrag	7	66	grens gebied

3. YSR (Gedragsvragenlijst voor kinderen van 6-18 jaar)

Meetpretentie: Functioneren van het kind zoals door J. zelf is gerapporteerd.

Informatie kind: de vragenlijst is ingevuld door J. op 17-03-2009.

Schalen	standaardscores	T-score	omschrijving
Affectieve problemen	9	63	normale range
Angst problemen	6	63	normale range
Lichamelijke klachten	-	> 50	normale range
Aandachtsproblemen	8	63	normale range
Oppositieel gedrag	7	69	grens gebied
Normafwijkend gedrag	3	53	normale range

De zorgcoördinator heeft de TRF ingevuld uitgaande van het beeld dat J. de laatste periode biedt. Zij signaleert op twee aspecten gedragsymptomen (affectieve problemen en angst problemen) die als totaal in het klinische gebied vallen en twee aspecten die in het grens gebied vallen (oppositioneel gedrag en normafwijkend gedrag).

Zij geeft aan zich zorgen te maken over haar ontwikkeling op sociaal gebied: er is moeilijk contact te krijgen met J., ze begrijpt niet wanneer ze over grenzen gaat en heeft weinig inzicht in haar eigen gedrag. Tevens geeft de zorgcoördinator aan dat J. veel moeite heeft met het maken van onderscheid in hoofd- en bijzaken, dat zij zich slecht kan concentreren en dat ze slecht aanwijzingen op kan volgen. Tevens heeft J. veel moeite structuur in haar werk aan te brengen en kan zij slecht samenwerken.

Moeder signaleert op twee aspecten problemen die in het klinisch gebied vallen (angstproblemen en oppositioneel gedrag) en op drie aspecten problemen die in het grensgebied vallen (affectieve problemen, aandachtsproblemen en normafwijkend gedrag).

Moeder maakt zich zorgen om het feit dat J. in weinig dingen plezier heeft, zich vaak niet op haar gemak voelt en dingen niet altijd goed begrijpt en daar onhandig op reageert, waardoor zij afgewezen wordt door anderen.

J. zelf signaleert op één aspect problemen (oppositioneel gedrag) dat zich als totaal in het grens gebied bevindt. Zij geeft o.a. aan dat ze niet goed met andere jongens en meisjes op kan schieten, dat ze vaak ruzie maakt en regelmatig regels niet opvolgt. Wat betreft haar schoolwerk zegt J. dat zij zich slecht kan concentreren, dat zij onvoldoende haar schoolwerk kan organiseren en dat haar schoolwerk daarom vaak niet af is.

J. heeft "PDD-NOS en NLD" (gediagnosticeerd). Op school zorgt het gedrag dat daar bij hoort, voor problemen, hetgeen haar beperkt in de onderwijsparticipatie. J. vertoont tekortkomingen t.o.v. haar concentratie, organisatie en structuur hetgeen van invloed is op haar schoolresultaten. Haar schoolresultaten zijn momenteel ook veel lager dan verwacht zou mogen worden van een meisje met haar cognitieve capaciteiten. De sociale interactie van J. is matig en is niet in staat dit zelfstandig om te buigen. Ze heeft hierdoor vaak conflicten en voelt zich vervolgens afgewezen.

Deze problematiek is langer dan een jaar aantoonbaar en ondanks ingezette hulp en ondersteuning (Bascule, ergotherapie, kindertherapie) is hier geen verandering in gekomen. Zowel school (TRF en verslaglegging in het onderwijskundig rapport), ouders (CBCL) als J. zelf (YSR) erkennen de problematiek en geven de noodzaak aan van specifieke begeleiding. Vandaar dat wordt geadviseerd een rugzak voor cluster 4 aan te vragen.

Naam
Orthopedagoog/psycholoog
(registratie)

4. OMSCHRIJVING BEPERKING ONDERWIJSPARTICIPATIE: ANGST

Betreft: Onderwijsparticipatie

Leerling: I.

Geb. datum: ---.---. 1993

Criterium

Gedragsproblemen die zich integraal manifesteren op school.

Onderzoeksmiddelen

1. TRF, 2001. Functioneren van het kind zoals het door de mentor is gerapporteerd.
2. YSR, 2001. Functioneren van het kind zoals door het kind zelf gerapporteerd.
3. CBCL, 2001. Functioneren van het kind zoals het door de ouders is gerapporteerd.

1. TRF (Gedragsvragenlijst voor kinderen van 4-18 jaar)

Meetpretentie: Functioneren van het kind zoals door de leerkracht is gerapporteerd.

Informatie leerkracht: de vragenlijst is ingevuld door de leerkracht van I. op 22-04-2009.

Schalen	standaardscores	T-score	omschrijving
Affectieve problemen	13	80	klinisch gebied
Angst problemen	8	73	klinisch gebied
Lichamelijke klachten	4	69	grens gebied
Aandachtsproblemen	11	58	normale range
Oppositieel gedrag	3	61	normale range
Normafwijkend gedrag	1	53	normale range

2. YSR (Gedragsvragenlijst voor kinderen van 6-18 jaar)

Meetpretentie: Functioneren van het kind zoals door het kind zelf is gerapporteerd.

Informatie kind: de vragenlijst is ingevuld door I. op 15-03-2009.

Schalen	standaardscores	T-score	omschrijving
Affectieve problemen	10	69	grens gebied
Angst problemen	3	56	normale range
Lichamelijke klachten	5	68	grens gebied
Aandachtsproblemen	5	54	normale range
Oppositieel gedrag	1	50	normale range
Normafwijkend gedrag	4	55	normale range

3. CBCL (Gedragsvragenlijst voor kinderen van 6-18 jaar)

Meetpretentie: Functioneren van het kind zoals door de ouders is gerapporteerd.

Informatie ouders: de vragenlijst is ingevuld door de moeder van I. op 24-03-2009.

Schalen	standaardscores	T-score	omschrijving
Affectieve problemen	8	70	klinisch gebied
Angst problemen	6	71	klinisch gebied
Lichamelijke klachten	5	70	klinisch gebied
Aandachtsproblemen	5	57	normale range
Oppositieel gedrag	1	51	normale range
Normafwijkend gedrag	-	< 50	normale range

De leerkracht heeft de TRF ingevuld uitgaande van het beeld dat I. de laatste periode biedt. Zij signaleert op twee aspect gedragssymptomen (affectieve- en angst problemen) welke als totaal in het klinische gebied vallen. Ook de moeder van I. geeft dit aan. Tevens signaleren zowel de leerkracht als moeder dat er sprake is van lichamelijke klachten.

I. zelf signaleert op twee aspecten problemen (affectieve problemen en lichamelijke klachten) die als totaal in het grens gebied vallen. Hij geeft o.a. aan vaak hoofdpijn en buikpijn te hebben, maar ook dat hij vaak misselijk is en zich regelmatig zorgen maakt.

Wat betreft zijn schoolwerk zegt I. dat hij zich niet zo goed kan concentreren, dat hij zich wel vaak af laat leiden en dat hij eigenlijk nooit zin heeft om naar school te gaan.

De leerkracht geeft ook aan zich zorgen te maken over I. zijn ontwikkeling op sociaal gebied: ze vindt zijn sociale vaardigheden onvoldoende ontwikkeld (teruggetrokken in zijn eigen wereld) hetgeen hem belemmert in zijn contacten. I. kan slecht met klasgenoten samenwerken: hij mist de vaardigheden om adequaat te kunnen communiceren met leeftijdgenoten.

Op school zorgt het gedrag dat daar bij hoort, voor problemen, hetgeen hem beperkt in de onderwijsparticipatie. I. vertoont tekortkomingen t.a.v. zijn communicatie, organisatie van zijn schoolwerk en structuur hetgeen van invloed is op zijn resultaten. Zijn schoolresultaten voldoen momenteel niet aan de schoolnormen, hetgeen niet conform de verwachting m.b.t. zijn capaciteiten is. De sociale interactie van I. is matig en hij is weinig weerbaar, angstig en geïsoleerd. I. zelf neemt dan ook geen initiatief maar trekt zich terug en dreigt in een sociaal isolement te raken. Er zijn dan ook duidelijke zorgen over de toekomst.

Deze problematiek is langer dan een jaar aantoonbaar en ondanks ingezette hulp en ondersteuning (Bascule, extra begeleiding op school en van de ouders) is hier geen verandering in gekomen. Zowel school (TRF en verslaglegging in het onderwijskundig rapport) als I. zelf (YSR) en zijn moeder (CBCL) erkennen de problematiek en geven de noodzaak aan van specifieke begeleiding. Vandaar dat wordt geadviseerd een rugzak voor cluster 4 aan te vragen.

Naam
Orthopedagoog/psycholoog
(registratie)